

Mira van der Lubbe 'DIT IS EEN AFSCHEIDS- TOURNEE VAN MIJN BORSTEN'

MAAK VAN JE SHIT EEN HIT

«Mijn oma is op 43-jarige leeftijd overleden aan borstkanker en mijn moeder heeft het tijdens mijn jeugd drie keer gehad. Op een gegeven moment zijn ze erachter gekomen dat ze drager is van de BRCA1 genmutatie, en ik bleek ook vijftig procent kans te hebben om drager te zijn. Ik was zeventien toen mijn moeder het vertelde, maar heb de beslissing om me te laten onderzoeken nog tien jaar voor me uitgeschoven, omdat ik dacht: dan kan ik nog even vrij en onbezonnen leven. Toen ik het hoorde, zakte de wereld wel even onder mijn voeten weg. Ik heb 60 tot 80 procent kans om borstkanker te krijgen in mijn leven en 35 tot 45 procent kans op eierstokkanker. Van een onbezonnen twintiger veranderde ik in een vrouw die moest gaan nadenken over het definitief verwijderen van haar borstweefsel en eierstokken. Ook als ik kinderen wil, geldt: hoe eerder hoe beter. Ik ben blij dat ik het weet, want ik kan me er nu toe verhouden en de regie over mijn

Vier jaar geleden kreeg actrice/theatermaakster Mira van der Lubbe (31) te horen dat ze drager is van het borstkankergen BRCA1. Ze maakte er theaterprogramma *Maak van je shit een hit* over, en het is een van haar belangrijkste levenslessen.

leven nemen. Ik heb besloten om 'van mijn shit een hit te maken'. Het is een lichte voorstelling geworden over een zwaar onderwerp, waarmee ik niet alleen mijn eigen demonen bezweer, maar hopelijk ook anderen kan helpen.»

BORSTKANKER IS GEEN TABOE MEER

«Tijdens mijn voorstelling vertel ik hoe borstkanker als een rode draad door mijn leven loopt en wat de ontwikkelingen zijn, niet alleen medisch gezien, maar ook qua openheid erover. Toen mijn oma het 47 jaar geleden kreeg, werd de ziekte nog 'K' genoemd, het taboe dat erop rustte was enorm groot. Mijn oma had een oorlogstrauma – haar vader is nooit teruggekomen uit de oorlog – dus toen werd ontdekt dat ze kanker had, hebben de artsen in samenspraak met haar man besloten dat het beter was om haar niet te vertellen dat het uitgezaaid was en dat ze zou doodgaan. Mijn oma overleed aan K; ik maak nu een voorstelling over borstkanker en praat daar heel open over. Zoveel is er veranderd in bijna vijftig jaar.»

IK VLUCHT NIET, IK VECHT

«Ik vecht om met mijn ervaringen op het podium te staan, en ik vecht om iets wat eigenlijk ondraaglijk is, draaglijk te maken. Deze voorstelling is een soort afscheidstournee van mijn borsten, want ik heb besloten om mijn borstweefsel preventief te laten verwijderen. Het is een klotehobbel die ik moet nemen, maar daarna heb ik nog maar twee

“Vroeger heette kanker 'K', nu kunnen we er open over praten”

procent kans op borstkanker – minder dan de gemiddelde vrouw. Voor mijn gevoel kies ik hiermee voor het leven. Met deze voorstelling denk ik waardig afscheid te kunnen nemen. Het voelt als een laatste eerbetoon aan mijn borsten. Voor mijn eierstokken heb ik iets meer tijd, omdat eierstokkanker zich later openbaart. De beslissing om die te laten verwijderen, en de keuze of ik al dan niet moeder wil worden, is een hobbel die ik hierna moet gaan nemen.»

CREATIVITEIT IS ÓÓK ERFELIJK

«Ik heb het mijn moeder nooit kwalijk genomen dat ik dit erfelijke gen heb gekregen; zij heeft hier ook niet voor gekozen. Ik heb óók positieve dingen van mijn ouders geërfd, zoals hun creativiteit en de drive om die om te zetten in iets moois. Mijn moeder is toneelregisseur en mijn vader [voorman Huub van der Lubbe van de band De Dijk, red.] een geweldige liedjeschrijver. Hij heeft de liedteksten voor mijn voorstelling gemaakt, wat heel bijzonder is; iemand die dat zo goed kan, en die ook nog eens zo dichtbij me staat. In één lied heeft hij perfect verwoord hoe ik me voelde toen ik het nieuws kreeg: *'Je zou willen dat het niet zo, maar het is zo en niet anders, dus wat doe je daar dan aan.'* Toen ik de tekst voor het eerst las, moest ik wel even een traantje wegpinken.»

TEKST JILL WAAS FOTOGRAFIE IRIS DUVEKOT

“Mijn vader Huub schreef de liedteksten voor de voorstelling”

IMPERFECTIES GEVEN HET LEVEN BETEKENIS

«We leven in een tijd dat alles gepolijst is en een Instagram-filter heeft. We doen allemaal of ons leven perfect is, maar dat heeft niets met de werkelijkheid te maken. We eisen geluk, maar tegenslagen horen ook bij het leven. Als ik al die blije plaatjes zie van stelletjes die onder de Eiffeltoren baguettes zitten te eten, denk ik weleens: heb ik een slechte relatie omdat ik niet elke week naar Parijs ga? Onzin! Ik denk dat we méér onze kwetsbaarheden en imperfecties moeten delen, want daarmee kun je anderen helpen en een diepere verbinding met elkaar maken.

Ik deel mijn imperfecties in mijn voorstelling en daardoor durven mensen na afloop ook hún persoonlijke verhalen te vertellen. Dat is me zoveel meer waard dan die perfecte plaatjes op Instagram. Sowieso heeft deze voorstelling mijzelf ook verrijkt. Therapeutisch theater wil ik het niet noemen, want dan zie ik een vrouw voor me met korte rode hennaharen en zo'n kleifluit. Ik wilde écht iets artistieks maken. Maar als theatermaker durfde ik vragen te stellen en met lotgenoten te praten, wat ik als Mira privé niet had gedurfd. Ik sprak met een vrouw die haar operatie al heeft ondergaan: een bloedmooie vrouw met een prachtig

gezin en ook nog eens mooie nieuwe borsten... Zo kan het dus óók. Het maken van dit theaterstuk heeft me dus zeker geholpen meer vrede te krijgen.» •

MIRA IN HET KORT

Mira van der Lubbe studeerde in 2011 af aan de Amsterdamse Toneelschool en Kleinkunstacademie. Ze speelde tijdens haar studie in *De Storm* van Shakespeare, dat de Zapp theaterprijs won. Daarna was ze te zien in voorstellingen van o.a. Toneelgroep Maastricht, Het Nationale Theater en Orkater, en in series als *Dokter Deen* en *Danni Lowinski*. Van 12 januari t/m 17 februari trekt Mira met muzikant Eva van Manen door het land met de voorstelling *Maak van je shit in een hit*, waarvoor vader Huub van der Lubbe de liedjes schreef. Voor meer info: maakvanjeshiteenhit.nl